

NEUVOSTON LAUSUNTO,
annettu 17 päivänä helmikuuta 2005,
Slovakian tarkistetusta lähentymisohjelmasta vuosiksi 2004–2007

(2005/C 136/10)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 9 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

on kuullut talous- ja rahoituskomiteaa,

ON ANTANUT TÄMÄN LAUSUNNON:

- 1) Neuvosto tarkasteli 17 päivänä helmikuuta 2005 Slovakian tarkistettua lähentymisohjelmaa, joka kattaa vuodet 2004–2007. Ohjelma täyttää vakaus- ja lähentymisohjelmien sisältöä ja muotoa koskevien käytänneseäntöjen tietovaatimukset.
- 2) Ohjelman perustana olevassa makrotalouden skenaariossa arvioidaan kokonaistuotannon kasvavan 5 prosentin keskimääräisellä vauhdilla ja hidastuvan 4½ prosenttiin vuonna 2005 ulkoisen kysynnän heikentyessä ja kiihtyvän lähes 5½ prosenttiin vuonna 2007, jolloin ulkoisen kysynnän ennakoitaan jälleen elpyvän. Tällä hetkellä saatavilla olevien tietojen perusteella skenaario näyttää perustuvan realistisiin kasvuennusteisiin. Ohjelmassa ennakoitu inflaatio vaikuttaa vähäiseltä. Se on realistinen vain, jos vuoden 2004 korkean inflaation kerrannaisvaikutukset pystytään rajoittamaan tiukasti.
- 3) Neuvosto päätti 5 päivänä heinäkuuta 2004, että Slovakiassa on liiallinen alijäämä ja suositti tilanteen korjaamista vuoteen 2007 mennessä. Tarkistetussa lähentymisohjelmassa tavoitteena on supistaa alijäämä 3 prosentin viitearvoon suhteessa BKT:hen vuonna 2007, kuten neuvosto on perustamissopimuksen 104 artiklan 7 kohdan mukaisesti suosittanut (lukuun ottamatta rahastoivaan eläkejärjestelmään maksettavia osuuksia, joiden arvioidaan olevan 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2005, 1,0 prosenttia vuonna 2006 ja 1,1 prosenttia vuonna 2007). Julkisen talouden kokonais- ja jäänösalijäämän supistuminen painottuu ohjelmakauden loppuun: kummankin alijäämän arvioidaan pysyvän pääsääntöisesti vakaana vuoteen 2006, kokonaisalijäämän 3,8 prosentissa ja jäänösalijäämän 1,5 prosentissa suhteessa BKT:hen, ja niiden suunniteltu 0,8 prosenttiyksikön sopeutus siirtyy kokonaisuudessaan vuoteen 2007. Vaikka vuonna 2005 käyttöön otettavan rahastoivan eläkejärjestelmän vaikutus jätetään ottamatta huomioon, suurin osa alijäämän supistumisesta toteutuu kahden viimeisen vuoden aikana. Vuoden 2004 toukokuun ohjelmassa sopeutus koski lähinnä menoja, kun taas tarkistetussa ohjelmassa alijäämätilanteen korjaamiseksi on kaavailtu sekä menojen leikkaamista että tulojen kasvattamista. Edullisemmasta makrotalouden skenaariosta huolimatta säilytetään sopeuttamissuunnitelma tarkistetussa ohjelmassa suurin piirtein edellisen ohjelman mukaisena. Tämän vuoksi se ei vaikuta niin kunnianhimoiselta kuin edeltäjänsä. Aiempien vakauttamistoimien ansiosta saavutetuista huomattavista tuloksista ja eläkeuudistuksen vaikutuksista huolimatta alijäämän supistamisen vauhdittaminen erityisesti vuonna 2005 edistäisi euron käyttöönottostrategian toteuttamista Slovakiassa, parantaisi finanssipolitiikan uskottavuutta ERM2-ympäristössä, tasoittaisi suhdanteiden vaikutuksia ja auttaisi pienentämään revalvaatiopaineita. Se myös auttaisi saamaan julkisen talouden rahoitusaseman lähelle tasapainoa tai ylijäämäiseksi. Lisäksi olisi mahdollista saavuttaa riittävä marginaali sen varmistamiseksi, ettei alijäämä ylitä perustamissopimuksessa asetettua 3 prosentin viitearvoa suhteessa BKT:hen makrotalouden normaaleissa suhdannevaihteiluissa.

⁽¹⁾ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

- 4) Julkista taloutta koskeviin ennusteisiin liittyvät riskit näyttävät laajasti tarkasteltuina olevan tasapainossa koko ohjelmakauden ajan. Mainittujen makrotaloudellisten oletusten perusteella näyttää siltä, että tulopuoli on aliarvioitu koko ohjelmakauden ajalta. Eläkeuudistuksen vaikutukset ovat vielä jonkin verran epävarmoja. EU-varojen (ja osarahoitusosuuksien) käyttö on todennäköisesti pienempää kuin mitä vuosiksi 2004–2006 on budjetoitu, koska käyttömahdollisuuksia ei vielä ole riittävästi. Varojen käyttö voi kuitenkin ylittää budjetoidun määrän vuonna 2007, jos viivästyminen menojen toteuttamisessa saadaan kurottua kiinni. Lisäksi vuoden 2006 parlamenttivaalit aiheuttavat epävarmuutta erityisesti sen suhteen, missä määrin menoleikkauksia toteutetaan vuonna 2007. Menoleikkaukset voivat olla nykyistä tavoitetta pienempiä tai suurempia. Tämän riskinarvioinnin perusteella näyttää siltä, että ohjelman mukainen finanssipolitiikan viritys on riittävä alijäämän supistamiseksi alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen ohjelmakauden viimeiseen vuoteen eli vuoteen 2007 mennessä. Se ei tosin sisällä lainkaan varmuusmarginaalia.
- 5) Velkasuhteen arvioidaan olevan 43,0 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2004 eli merkittävästi alle perustamissopimuksessa asetetun 60 prosentin viitearvon. Ohjelmassa ennustetaan velkasuhteen kasvavan 2½ prosenttiyksikköä ohjelmakauden aikana.
- 6) Slovakiassa näyttää olevan suhteellisen edullinen asema julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyiden osalta johtuen etenkin hyväksytyistä rakenneuudistuksista erityisesti eläke- ja terveydenhuoltoaloilla. Perusedellytyksenä on kuitenkin uudistusten täydellinen toteuttaminen sen lisäksi, että suunniteltu julkisen talouden vakauttaminen toteutuu ohjelmakauden aikana ja vuoteen 2010 mennessä.
- 7) Tarkistuksessa esitetty talouspolitiikka on yleisesti ottaen julkista taloutta koskevien talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen maakohtaisten suositusten mukaista. Slovakia on edennyt erityisen hyvin liiallisen alijäämänsä korjaamisessa neuvoston asettamassa määrääjassa.

Edellä olevan arvioinnin ja neuvoston perustamissopimuksen 104 artiklan 7 kohdan mukaisten suositusten perusteella neuvosto katsoo, että Slovakian olisi:

- i) käytettävä hyväkseen kaikki mahdolliset keinot julkisen talouden alijäämän supistamisen nopeuttamiseksi, muun muassa käyttämällä odotettua suurempia tuloja ja säästöjä menojen kattamiseen, erityisesti vuonna 2005;
- ii) tehtävä keskipitkän aikavälin menokatoista sitovampia, ja
- iii) varottava, etteivät vuoden 2004 korkean inflaation kerrannaisvaikutukset vaikuta ohjelmassa kaavailtuun inflaation lähentymiskehitykseen.

Keskeisten makrotaloutta ja julkista taloutta koskevien ennusteiden vertailu

		2004	2005	2006	2007
BKT:n määrä (muutos, %)	CP marrask. 2004	5,0	4,5	5,1	5,4
	COM lokak. 2004 -	4,9	4,5	5,2	n.a.
	CP toukok. 2004	4,1	4,3	5,0	4,7
YKHI-inflaatio (%)	CP marrask. 2004	7,8	3,3	2,8	2,5
	COM lokak. 2004 -	7,7	3,9	3,0	n.a.
	CP toukok. 2004	8,1	4,0	2,9	2,5

		2004	2005	2006	2007
Julkisen talouden rahoitusasema (% suhteessa BKT:hen) ⁽¹⁾	CP marrask. 2004	-3,8	-3,8	-3,9	-3,0
	COM lokak. 2004 -	-3,9	-4,0	-4,1	n.a.
	CP toukok. 2004	-4,0	-3,9	-3,9	-3,0
Perusjäämä (% suhteessa BKT:hen) ⁽¹⁾	CP marrask. 2004	-1,5	-1,4	-1,6	-0,7
	COM lokak. 2004 -	-1,6	-1,6	-1,8	n.a.
	CP toukok. 2004	-1,4	-1,1	-1,2	-0,4
Julkisen talouden bruttovelka (% suhteessa BKT:hen)	CP marrask. 2004	43,0	44,2	45,3	45,5
	COM lokak. 2004 -	44,2	45,2	45,9	n.a.
	CP toukok. 2004	45,1	46,4	46,1	45,5

⁽¹⁾ Julkisen talouden rahoitusasema ja perusjäämä sisältävät rahastoivan eläkejärjestelmän käyttöönotosta vuonna 2005 johtuvan tulojen supistumisen ja näin ollen myös alijäämän kasvamisen (suhteessa BKT:hen arviolta 0,4 prosenttia vuonna 2005, 1,0 prosenttia vuonna 2006 ja 1,1 prosenttia vuonna 2007).

Lähteet:

Lähentymisohjelma (LO), komission yksiköiden syksyllä 2004 julkaisemat talousennusteet (KOM).